

Avstrijci in Nemci v trdih bojih z Rusi.

Zadnji napredovali južno od mesta Brody v Galiciji, a baje nazadovali v Volhiji.

Lahi so še tam, kjer so bili.

Angleži in Francozi še vedno potiskajo Nemce nazaj.

Dunaj, 3. avg. — Italijanski podmorski čoln "Giacinto Pullino" so Avstrijci uplenili v severnem Jadranskem morju in dovedli v Pulj, tako je bilo danes uradno naznanjeno.

Podmorski čoln je skoro nepoškodovan in vsa posadka, broječa 21 glav, je bila ujeta.

Cadornovo poročilo.

Rim, 3. avg. — Vojni urad naznanja danes o razvojih na fronti sledeče:

"Dva sovražna rušivca sta bombardirala Biscaglia, kraj, ki ni utrjen in pripravljen za obrambo.

"Šest oseb je bilo hudo ranjenih, med njimi dve ženski. Napravljena stvarna škoda je neznatna.

"Devetnajst italijanskih zrakoplovov je spuščalo davi z uspehom bombe na ladjedelnico, aerodrom in na poslopja v Draču (Albanija). Vsi zrakoplovi so se vrnili, izvenjsi enega."

Avstrijci napadajo.

Rim, 4. avg. — Vojni urad je naznanil danes med drugim sledeče:

"V Adiškini dolini je sovražna topništvo nadalje bombardiralo, zlasti proti našim postojankam južno od reke Camera.

"Na liniji ob Posini je v sredo zvečer sovražnik napadel naše postojanke vzhodno od Grisa, a je bil odbit.

"Včeraj je bilo živahno topniško streljanje med Monte Seluggio in Monte Cimone.

"V Dravski dolini smo zopet zadeli železniško postajo v Toblachu.

"Ob Soči se je vršilo silno bombardiranje."

Laški zrakoplovci nad Istro.

Berlin, 4. avg., brezlično v Sayville. — Avstro-ogrsko admiralsvo je danes uradno naznanilo:

"Dne 1. avg. ob 7. uri 30 minut zjutraj je oddelek italijanskih zrakoplovov, obsegaajoč štirinajst velikih bojnih letal, letel čez Istro proti Pirani. Poročnik Banfield se je dvignil v hidroplanu iz Trsta in je zasledoval voditelje sovražnega oddelka čez celo Istro in dospel do skupine sedmih zrakoplovov Capronijeve vrste nad Reko.

"V višini 2,700 metrov je zbil enega Capronijev. Pilot je bil usmrčen in dva opazovalca sta bila ujeta. Poročnik Banfield in njegov hidroplan sta se vrnila nepoškodovana."

"Italijanski vojni urad je naznanil dne 2. avgusta napad po oddelku Capronijevih letal na Whiteheadovo tovarno za torpede in submarinke blizu Reke, na katero so bile spuščene štiri tone raznesnih tvarin. Naznanilo je omenjalo, da je bil en avstrijski zrakoplov, ki je napadel italijanska letala zbit."

Lahi izgubili dva U-čolna.

Rim, čez London, 4. avg. — Izguba dveh italijanskih podmorskih čolnov

je uradno naznanjena. Naznanilo pravi, da sta podmorska čolna "odrinila proti sovražni brežini pred daljšim časom. Ker se nista vrnila v svoje oporišče, sta smatrana za izgubljena."

230 Lahov ujetih.

Dunaj, 5. avg. — Avstro-ogrski vojni glavni stan je objavil danes sledeče dnevno poročilo:

"Italijanska fronta: Italijani so prodri na več točkah ob višinah pri Trziču (primorskem) v naše linije, a so bili nato zopet izgnani po spopadih ob Lahov. Ujeli smo 230 neranjenih Lahov in uplenili 2 strojni puški."

Boji ob vsej liniji.

Rim, čez London, 6. avg. — Vojni urad je naznanil danes, da so Avstrijci napadli laške postojanke na več točkah ob liniji od Trentina do Soče, a baje brez uspeha. Avstrijci silno bombardirajo na večjem delu fronte.

Balkanska fronta.

Berlin, 4. avg. (Čez London.) — Današnje uradno dnevno poročilo pravi:

"Balkanska fronta: V postojankah južno od Bitolja je prišlo do bojev s srbskimi oddelki, ki so se končali ugodno za bolgarske prednje straže."

Ruska fronta.

Amsterdam, 3. avg. — Vse nemške in avstro-ogrške armade na vzhodni fronti so bile po uradni poročilki iz Berlina postavljene pod vrhovno poveljstvo feldmaršala von Hindenburga. To se je ukrenilo med zadnjim bivanjem nemškega cesarja na vzhodni fronti.

Nemci poročajo uspehe.

Berlin, 3. avg. — O položaju na vzhodni fronti poroča veliki glavni stan danes:

"Armada generala von Hindenburga: Na severnem odseku fronte se ni pripetilo nič važnega. Ruski sunki ob obeh straneh Nobelskega jezera so se izjalovili. Močan napad jugozapadno od Lubieszowa se je zrušil.

"Ob železnici Kovel-Sarny prodirajoči sovražnik je bil po našem streljanju pogan v beg. V gozdu pri Ostrovu smo ujeli nad 100 Rusov.

"Sovražni napadi, očitno nameravani na obeh straneh železnice blizu mesta Brody, so se razvili proti Ponikovic in so bili odbiti.

"Ruski zrakoplovi so bili zbiti blizu Rozyšča in vzhodno od Torčyna.

"Armada generala von Bothmerja: Jugozapadno od Wilesniowa so bili mali sovražni oddelki prepodeni."

Rusko uradno naznanilo.

Petrograd, 3. avg. — Danes izdano uradno naznanilo iz vojnega glavnega stana se glasi:

"Ob reki Stohod se vrši obupno bojevanje blizu vasi Dubešovo in Guleviče. V okrožju Vorobjevke, vzhodno od Jerzerja, je devet sovražnih zrakoplovov letelo čez naša taborišča.

"V noči 2. avg. je sovražnik blizu Smorgona podjemal napade s plinom na obeh straneh železnice. Napad je bil začet ob 1. uri zjutraj in plin je

bil spuščen šestkrat s prestanki med vali. Napadi s plinom so se končali ob 6. uri zjutraj.

"Raba plina je bila odkrita o pravem času s posledkom, da so bili Nemci, ki so sledili plinovim napadom, pri poskusu prodiranja obstreljevani s puškami in strojnimi puškami ter so utrpele težkih izgub. Sovražniku se ni niti posrečilo, priti izven svojih lastnih žičnih zamotov; in se je naglo vrnil v svoje zakope."

Avstro-nemški uspehi.

Berlin, 4. avg. — Avstro-nemške čete so zopet pridobile vse ozemlje, katero so izgubile v kraju Rudka Mirynskaja, vzhodno od Kovela, kakor je uradno naznanil danes nemški vojni glavni stan. Avstro-Nemci so pridobili na ozemlju v Karpatskem gorovju blizu Kopilasa. Naznanilo se glasi:

"Blizu Lubieszowa (severovzhodno od Kovela) so se močni napadi proti nam izjalovili. V odseku Sitowiezwielicz se razvijajo luti boji, tekom katerih je sovražnik prodrl v vas Rudka-Mirynskaja in sosedne linije. Med protinapadom so nemški in avstro-ogrski bataljoni zopet popolnoma pridobili izgubljeno ozemlje. Ujeli so 631 Rusov, uplenili več strojnih pušk in popolnoma odbili obnovljene ruske napade.

Odbili Ruse na jugu.

"Dalje južno in blizu Ostrova in v okraju vzhodno od Svinjuhov niso sovrážna podjetja napredovala čez začetno stopnjo vsled našega streljanja.

"Ob reki Servec, vzhodno od Gorodiša, in ob Sarii, jugovzhodno od Baranovičev, so bili živahni boji z ročnimi granatami.

"Fronta feldmaršala nadvojvode Karla (prejkonc prestolonaslednika Karla Franca Jožefa): V Karpatih so nemške čete pridobile na ozemlju blizu Kopilasa.

"Armada skupina feldmaršala von Hindenburga: Severozapadno od Postavov smo prisilili sovražnika z našim streljanjem k opustitvi nekaterih prednjih zakopov. Blizu Spjagle, med Naroškim in Wiszniewskim jezerom, smo odbili sunke proti naši stražni postojanki."

Rusi ujeli 1,300 mož.

Petrograd, 4. avg. — Pod pritiskom ponovnih nemških protinapadov proti vasi Rudka-Mirynskaja ob reki Stavok, 19 milj od Kovela, so Rusi zapustili vas in se umaknili več sto jardov vzhodno, pravi nočjo izdano naznanilo vojnega urada.

"Južno od mesta Brody so čete generala Saharova ujele 1,300 mož."

Avstrijci čistijo Karpate.

Dunaj, 5. avg. — Avstro-ogrski vojni glavni stan je objavil danes sledeče dnevno poročilo:

"Čete nadvojvode Karla Franca Jožefa so prodrele v Karpatih dalje; večraj so ujele 325 Rusov in uplenile 2 strojni puški."

Ruski uspeh v Galiciji.

Petrograd, 6. avg. — Avstro-nemski odpor, ki je oviral prodiranje Rusov ob rekah Seret in Graberka, južno od mesta Brody v severni Galiciji, je bil končno zlomljen.

Sest vasi in celo slemo, ob katerem leže, so Rusi osvojili ter ujeli 140 častnikov, vstevši enega polkovnika, in več nego 5,500 vojakov.

Splošni položaj je neizpremenjen.

Hindenburg ujel 300 Rusov.

Berlin, 6. avg., čez London. — Veliki glavni stan poroča danes z vzhodne fronte:

"Fronta feldmaršala von Hindenburga: Južno od Zarečja je bil sovráž-

UMRL VDAN V SVOJO USODO.

Roger David Casement moral z glavo plačati ljubezen do svoje domovine.

Njegov spomin živ med Irski.

K smrti bil obsojen kot namišljeni povzročitelj upora na Irskem.

London, 3. avg. — Sir Roger Casement je bil danes dopoldne ob 9. uri počen. Navzoči zdravniki so potrdili ob 9. uri 9 minut, da je nastopila smrt.

Sir Casement je umrl kot mučenec irskega hrepenenja po svobodi; po mnenju britanske vlade kot veleizdajnik. K smrti je bil obsojen kot namišljeni povzročitelj upora na Irskem. Potem je delal baje na Nemškem propagando za irska stremeljenja za svobodo.

Ze dve uri pred usmrčenjem se je znetla množica moških, žensk in otrok pred jetnišnico, da prisostvuje "igrokazu". Dvajset minut, predno je stopil obsojenec na obešalnice, je zazvonil jetniški zvon. "Druhal je ploskala, kričala in tulila, da izrazi svoje zadovoljstvo; samo tupatam je bil slišen kak ihtec glas zgražanja in sočutja."

Ob 9. uri je druhal tako narasla, da so ceste na dva bloka daleč predstavljale eno samo, veliko maso ljudstva.

Eno minuto po 9. uri je bilo samo z njim udarom na zvon opomnjeno, da so bile pogumnemu boritelju za svobodo odtegnjene spustne duri pod nogami; in zopet je zatulila druhal. Potem je nastopil mir. Britanska vlada je je masčevala nad "veleizdajnikom"; množica se je razkropila in grobna tišina se je razgnila čez jetnišnico in bližnjo okolico.

Junak v umiranju.

Po poročilih prič samovidcev je šel Casement mirno v smrt, ne da bi zmignil s trepalnic.

Serif londonski je potem, ko je bila pričeta smrt obsejena, prišel na vrata k jetnišnici lepak z napisom:

"Smrtna obsodba je bila izvršena danes na Roger David Casementu v Nj. veličanstva jetnišnici pentonvillski."

Casementove zadnje besede, poleg njegove molitve so bile:

"I die for my country." (Umrtem za svojo domovino.)

Spravljen z Bogom.

Father James McCarrell, ki je tolažil Casementa v njegovih zadnjih urah, je rekel, da je šel obsojenec v smrt pogumno.

"Casement je šel v svojo smrt kakor hraber in drzen mož," je rekel Father McCarrell. "Baš predno so mu nadejali črno čepico, je stal pokoncu, drzno vzravnan, in je rekel v čistem, razločnem, počasnem glasu: 'V tvoje roke, o Gospod, izročam svojo dušo.'"

Potem je, še pokoncu stoječ, pristavil: 'Jezus, sprejmi mojo dušo.' Past je bila sprožena eno minuto po 9. uri."

Glasi časopisja.

Jutrnji listi se bavijo na kratko z usmrčenjem. Daily News pravi:

"Ne moremo si kaj, da ne bi še enkrat poudarili, da je vlada ravnala zelo nemodro, ko je na sir Roger Casementu izvršila smrtno obsodbo. Obesenje še bolj razdraži Irsko in Združene Države."

Roparji odnesli \$33,000.

Detroit, Mich., 4. avg. — Pet razbojnikov v avtomobilu je napadlo danes ob belem dopoldnevu avto, v katerem je bilo v šestih usnjenih ročnih torbah \$50,000, vse tedensko plačilo za delavce pri Burroughs Adding Machine Co., med potjo v urad zadnje.

Predno so mogli izplačevavec in oboje stražniki v avtu tudi le pomisliti na odpor, so se roparji polastili petih torb in so utekli. Uplenili so baje od \$33,000 do \$34,000.

Zapadna fronta.

London, 3. avg. — Odbitje Nemcev na britanski in francoski fronti naznanjajo današnja uradna poročila.

Angleži poročajo krvave izgube za sovražnika blizu Delvillskega gozda in pri neki drugi močni točki med Pozieresom in Thiepvalom.

Pariz poroča poraz za Nemce na raznih točkah v verdunskem odseku, kakor tudi severno od Monacujeve farme v okrožju reke Somme.

Francoski uspehi pri Verdunu.

Pariz, 4. avg. — Po dveh dneh neprestanega bojevanja od moza do moza severovzhodno od Verduna so nočjo Francozi ostali v posesti važnih postojank ob dejansko celi fronti od Thiaumonta do Chenois.

Vojaki pod generalom Petain so dvakrat med dnevom naskočili z bajonetom Thiaumontsko utrdbo. Prvikrat so bili prepodeni po nemških mao-

štenih protinapadih. Drugokrat so obdržali svojo postojanko, in nočjo utrjujejo linije, ko sovražnik le medlo napada.

Ljuta borba za Fleury.

Vas Fleury je središče druge obupne borbe. Ko so jo enkrat osvojili, so bili Francozi po nemških ljutih naskokih prisiljeni k umiku, ali danes popoldne so se zopet zagnali naprej in so z bajonetom prepodili sovražnika iz večjega dela vasi.

Nadaljnji uspeh so pridobili Francozi v sosesčini Chenois, kjer so vzeli nazaj skoro vse ozemlje, izgubljeno predvčerajšnjim.

Primeroma mirno je bilo v okrožju reke Somme. Na francoski in britanski fronti je bilo bojevanje omejeno na topniške in krajevne pehotne spopade.

Nemško uradno naznanilo.

Berlin, 4. avg. — Vas Fleury, severno od Verduna, so Nemci zopet pridobili davi, kakor je danes uradno naznanil nemški veliki glavni stan. Naznanilo pristavlja, da je položaj pri vasi Fleury in njeni sosesčini ravno isti, kakor je bil pred francoskim napadom.

Angleži odirajo Nemce.

London, 5. avg. — Na fronti skoro dveh milj so britanske čete potisnile Nemce nazaj za tretjino milje v ljutem boju severozapadno od Pozieres.

Angleži in Francozi uspešni.

London, 6. avg. — Britanske in francoske čete so pridobile nadaljnega ozemlja na treh točkah med današnjim bojevanjem na zapadni fronti.

Danska Zapadna Indija.

Washington, D. C., 4. avg. — Namestni državni tajnik Polk je danes naznanil, da sta danes dopoldne v New Yorku državni tajnik Lansing in danski poslanec Konstantin Brun podpisala pogodbo z Danskim glede nakupa Danske Zapadne Indije za ceno \$25,000,000.

Pogodba predpisuje odstop otokov St. Thomas, St. Croix in St. John na Združene Države. Pogajanje se je vršilo že več let.

Pogodba se takoj predloži kongresu v potrditev.

Stavka v klanicah.

St. Louis, Mo., 3. avg. — Prva nasilja v zvezi s stavko delavcev v klanicah tukaj so se pripetila danes popoldne, ko so številni stavkarji poskušali ustaviti z mesom napolnjen tovorni avtomobil. Opeke so metali v avto, ki se je nahajalo v njem več posebnih policistov. Ti so streljali v zrak, da prestrašijo stavkarje. Ena krogla je zadela nekega stavkarja, ki je stal pred svojo hišo in se nikakor ni udeležil demonstracije.

28 oseb utonilo.

Middlesboro, Ky., 3. avg. — Oblak se je utrgal snovi in vsled tega je Blair Creek blizu Tazewella, Tenn., tako naglo narasel in stopil čez bregove, da je utonilo kakih 25 oseb in je bila napravljena velika stvarna škoda.

Middlesboro, Ky., 4. avg. — Danes je bilo dogodno, da je silna ploha, vsled katere je izstopil Blair's Creek v severni državi Tennessee v sredo zvečer, zahtevala skupaj osemindvajset človeških življenj. Deset drugih oseb pogrešajo.

Morebitne posledice.

Chicago, Ill., 6. avg. — Zaloga ledu v Chicagu izčrpana v štirindvajsetih urah; niti četrtinke mleka za nakup v Chicagu po prvem dnevu; več nego 500,000 možkih in žensk v Chicagu ob delo v enem tednu vsled izčrpanja zaloge premoga; takojšnja in popolna zaustava vsega poslovnega stroja, z izjemo na stotine milijonov dolarjev; to so nekatere slike položaja, ki ga utegne napraviti preteča železničarska stavka samo v Chicagu.

Po mnenju mnogih dobrih presojevalcev bode preteča splošna stavka, ki zaustavi vse železnice Združenih Držav, oklicana pred dnem 1. septembra, če ne bo odvrnjena vsled sporazumljenja.

ALI ZASTAVKAJO ŽELEZNIČARJI?

Pogajanja za odvrnitev preteče stavke, ki bi zaustavila vse železnice Združenih Držav.

Odločitev v bližnjih dneh.

Zavezna vlada bode posredovala samo v skrajni potrebi.

Washington, D. C., 5. avg. — Po daljšem posvetovanju med predsednikom in sodnikom William L. Chambersom, komisarjem zaveznega posredovalnega oblastva, je bilo nočjo namignjeno, da zavezna vlada začasno ne misli ničesar podjeti v odvrnitev preteče železničarske stavke, katere bi se udeležilo kakih 400,000 uslužbencev na 225 železniških progah. Na vsak način hoče pred morebitnim posredovanjem šele počakati na izid posvetovanj, ki se utegnejo vršiti sredi prihodnjega tedna med zastopniki železniških uprav in njihovih uslužbencev v svrhu, da se doseže poravnava.

Utegne prititi prepozno.

G. Wilsonu je bilo povedano, da je po mnenju zaveznega posredovalnega oblastva še vedno upati na to, da se nasprotujoči si stranki med seboj zadovoljivo pogodita. O napredovanju pogajanj pričakujejo v Beli hiši rednih in natančnih poročil, tako da bodo lahko posredovali, bržko bodo smatrali za umestno. Če posredovanje potem ne bo prepozno, je vprašanje, na katero je danes težko odgovoriti.

Morebitne posledice.

Chicago, Ill., 6. avg. — Zaloga ledu v Chicagu izčrpana v štirindvajsetih urah; niti četrtinke mleka za nakup v Chicagu po prvem dnevu; več nego 500,000 možkih in žensk v Chicagu ob delo v enem tednu vsled izčrpanja zaloge premoga; takojšnja in popolna zaustava vsega poslovnega stroja, z izjemo na stotine milijonov dolarjev; to so nekatere slike položaja, ki ga utegne napraviti preteča železničarska stavka samo v Chicagu.

Po mnenju mnogih dobrih presojevalcev bode preteča splošna stavka, ki zaustavi vse železnice Združenih Držav, oklicana pred dnem 1. septembra, če ne bo odvrnjena vsled sporazumljenja.

Stavka v New Yorku.

New York, 6. avg. — Jutri bo prejkone poravnana stavka uslužbencev na vozovih počestnih železnic, vsled katere je bil nočjo zopet popolnoma ustavljen promet s počestnimi karami v vseh predmestjih Greater New Yorka, izvenjsi Brooklyn, Župan J. P. Mitchell se trudi na vso moč za poravnavo prepornih vprašanj.

BREZ SKRBI

pošljite denar skozi naše posredovanje v staro domovino, ker kljub vojnim zaprekam, se naše pošiljate izplačajo vedno točno.

Kljub temu, da ne dobite pisma od svojcev iz stare domovine, ker je bilo morda isto na onem parniku, ki je prišel v roke Angležem ali Francozom, se ni treba bati, da denar ni na varnem.

Bodite brez skrbi! Dokler vidite naš oglas v listu, ni nobene nevarnosti. Če bi bila kakšna nevarnost, bi mi to v listu objavili.

Mi garantiramo vsako pošiljatev, da bo sigurno sprejeta, ali pa vrnemo denar, kadar se nam dokaže, ali če se sami prepričamo, da denar ni bil izplačan, radi enega ali drugega vzroka.

Po Wireless (brežžičnem brzojavu) pošljemo denar v staro domovino, in to naravnost v Avstrijo.

Ako ni pomote ali posebnosti, je denar prejet v 3. do 5. dneh. Včasih se pa tudi za delj časa zakasni.

Vsak brzojav, akotudi ima manj kot 6 besed, stane \$4.50, če pa je več kot 6 besed, se računa po 65c od vsake besede in številke posebej.

Mi imamo v tem oziru najboljšo zvezo in najstrožji sistem, ker naš namen je zadovoljiti vsakogar, ki se poslužuje našega posredovanja.

Danes pošljemo v staro domovino:

5 K za ... \$ 90 1250 K za ... \$ 35.00
25 " ... 3.75 500 " ... 70.00
50 " ... 7.25 750 " ... 105.00
100 " ... 14.00 1000 " ... 139.00

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro popolnoma zastonj, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočnem pismu kar gotov papirnat denar.

AMERIKANSKI SLOVENEK
bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Photo by American Press Association.

VON HINDENBURG VRHOVNI POVELJNIK NEMŠKIH IN AVSTR-OGRSKIH ARMAD NA VZHODNI FRONTI.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inorp. 1. 1899. v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois. Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznačijo **POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.**

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 7. avg. — Društvo sv. Družine št. 1 D. S. D. priredi velik piknik v Theilerjevem parku prihodnjo nedeljo, dne 13. t. m. Prične se piknik ob 1. uri popoldne in bo trajal do polnoči. Dobro došli bodo na pikniku vsi rojaki in rojakinje, kakor tudi bratje Hrvatje in drugi Slovani. Za izvrstno godbo in postrežbo bo preskrbljeno.

— Se dvoje piknikov. Dne 20. t. m. priredi svoj piknik Slov. Izobr. in podpr. dr. Triglav in sicer na Pirčevi farmi pod Rockdalem; in dne 27. t. m. pa priredi svoj piknik društvo sv. Frančiška št. 29 K. S. K. J. in sicer v Simerjevem gozdišču, severno od Theiler's parka.

— Dostojen pogreb je imel rojak John Suklje, 115 Indiana street, ki je umrl v starosti 32 let po daljši bolezni zadnji torek zvečer in je bil pokopan v petek popoldne na slovenskem pokopališču. Na njegovi zadnji poti v cerkev in do groba ga je spremljelo število članov društva Vit. sv. Jurija št. 3 K. S. K. J. in zastopstvo društva sv. Družine št. 1 D. S. D., katerih član je bil pokojnik. Skoda mladega moža, toda njegova bolezen je bila taka, da mu je prišla smrt kot rešiteljica. Njegovim sorodnikom naše iskreno sožalje, a pokojniku večni mir in pokoj!

— Podlegla strelni rani. Mrs. Jennies Pavlica iz Rockdala, 24 let stara, je umrla za strelnimi ranami, katere je zadobila zadnji ponedeljek zvečer, ko je njen soprog, Nicholas Pavlica, v pijanosti streljal nanjo. Soprog je v okrajni ječi. Rodom Ličan.

— Zopet nekaj žrtv vročine. Utonila sta pri kopanju včeraj v Sangerjevem kamenolomu tostran Dellwood parka dva Ličana; in v nekem drugem kamenolomu sta utonila včeraj dva Laha.

— Vročini še ni konca. Toplomer je kazal zadnje sredo 94 stopinj, zadnji četrtek 96 in v petek že zopet nad 100 stopinj, tako da je "hladni val", ki je prišel do Jolietja zadnji ponedeljek (31. jul.), le malo časa ostal med nami. V soboto popoldne ob 1. uri 55 minut smo imeli po več tednih zopet enkrat nekoliko dežja, ki pa ni došlo zalegel, ker ga je bilo premalo. Vročina se torej nadaljuje in rastlinstvo vene pod sušo. Mestna voda ni zanič. Zasebnih vodnjakov ni mnogo, in še od teh so mnogi že izčrpani. Huda nam prede zlasti ob nedeljah, ko so

saluni zaprti, pa ni ne vode, ne jecmenovca — kakor v kaki pušcavi.

— Predrzen avtomobilist. Neki razposajenec je gonil svoj avto z blazno hitrostjo po North Broadwayu v soboto okoli polnoči ter povozil in resno ranil tri osebe. Policija je komaj rešila kmalu potem nekoga Bert Allena, 1530 Cass street, čigar avto je nosil znake, iz katerih je razjarjena množica sklepal, da je bil on tisti, ki jo je naglo odkuril po nezdobi.

— Zmeden vsled vročine, se je neki August Carlson v petek zjutraj ulegel na tiri Chicago & Alton-železnice blizu Ohio streetu, da mu je vlak utrgal glavo.

— Prvotne volitve (primaries) bodo dne 13. sept. t. l. Razni kandidati za državne urade, za kongres, za postavo, za vojaštvo in okrajne službe se že oglašajo. Za kongresnika iz 11. kongresnega okrožja se poganjajo trije kandidati, za dva sedeža v zakonodajstvu išče nominacijo devet republikanskih kandidatov, trije pa se potegujejo za službo okrajnega klerka v okraju Will in dva za koronersko. Vsi bi bili radi nominirani dne 13. sept., ali vsi ne bodo. Imena posebno priporočljivih kandidatov priobčimo v kratkem.

— Cirkus Hagenbeck-Wallace je danes v Jolietu, ki ima v svoji sledi kakih 1,000 "umetnikov", jezdecov, akrobatov, clownov itd., zbranih v 18 tujih deželah.

NADE GORIŠKEGA SLOVENCA.

(Iz "Slovenca")

Vojska z Italijo bo gotovo očistila ozračje političnih odnosov v Gorici. Pri prihodni legi pripada posest Gorice brez dvoma Slovincem in ne Italijanom. To je priznala tudi naša vlada pričetkom te vojske in je Italiji jasno povedala, da Gorica ne spada med italijanska mesta in da Gorice ne odstopi Italiji za nobeno ceno. Sklicevala se je tudi na število prebivalstva. Sicer so tvorili pred vojsko Italijani v Gorici relativno večino prebivalstva. Šteli so 14,000 duš, med tem ko smo šteli mi Slovinci nekaj nad 11,000. Resnično število v Gorici bivajočih meščanov pa je: 13,000 Italijanov, 13,000 Slovencev, okoli 1000 regnikov in nad 3000 Nemcev. Regniki sedaj pa ne pridejo več v poštev in tisti ne mnogi drugi italijanski iredentisti, ki so se pred vojsko pobegnili v Italijo. Danes lahko s mirno vestjo trdimo, da, če ostanejo v Italijo pobegli gorški iredentisti tamkaj, tvorimo gorški Slovinci faktično večino meščanstva.

Gorica torej ne bo več italijansko mesto. In tudi ne sme biti več. Na zunaj je Gorica do sedaj še precej laško izgledala. Večina trgovin in obrti je bila v laških rokah. Italijanski kapital je bil torej dosedaj močnejši kakor slovenski. Gorški Italijani so pa živeli povečini od Slovencev, kajti mesto je bilo navezano na okolico, ki je pa izključno slovensko. — Mesto Gorica mora postati slovensko mesto.

Gorški Slovinci smo že desetletja vodili proti Lahom na goriskem municipiju odločen boj. Ta boj je bil upravičen in na mestu, kajti zbog krivice, katere nam je tu magistratna klika v narodnem oziru delala, nismo mogli drugega pričeti kakor le odločen boj voditi. Može laške narodnosti, ki so do sedaj vodili mestno gospodarstvo, ne bodo več smeli priti na površje. To je naša vlada že indirektno povedala, ko je razpustila zadnje mestno zastopstvo in imenovala uradnega komisarja. To je naša vlada že pred nekaj časi indirektno povedala, ko je vzel gorškemu magistratu vojaške agende.

V goriskem mestu so imeli razne koncesije tudi Italijani iz kraljevine. Te koncesije bodo morale po vojski izginiti. Naše ljudi pa že sedaj opozarjamo, da se potegujejo na pristojnih mestih za razne koncesije v mestu Gorici.

Gorški Slovinci se bližajo velikim časom, ki nam bodo prinesli lepšo in srečnejšo bodočnost. Zato moramo skrbeti, da nas najdejo resni časi pripravljeni. Resni časi zahtevajo celih mož. — Vojska bo vse življenje v mestu preustrojila, prenovila. Mesto Gorica se bo gotovo prenovilo in nanovo sezidalo. Gledati moramo gorški Slovinci že sedaj, da ne zamudimo tega resnega časa.

Mi računamo tudi na resno podporo od strani naše vlade. Edini mogoči faktor v mestu Gorica moramo postati Slovinci.

Ko bo vojska dobojevana in ko se laške nakane razblinijo kakor puha pena, takrat na krov vsi gorški Slovinci. Mi za trdno upamo, da Lah Gorice ne bo zasedel, ker je ni zasedel v šestih mesecih, je tudi v prihodnje ne bo. S tem pa, da Lah Gorice ne zasede, je dovolj jasno rečeno, kaj smemo upati Slovinci od tega.

Resnosti in trenutnosti se moramo gorški Slovinci oprijeti in se pripravljati na veliki čas, na čas veličastnega preporoda gorškega mesta. Mož paterin in razsodnih, ki bi znali vzeti vajeti gorškega preporoda v roke, imamo — hvala Bogu — na razpolago. Gorški laški iredentisti, ki so do vojske vodili usodo mesta in ki so — da jasno govorimo — tudi skrivni na sedanji italijanski roparski vojski, so skrbno na tihem pripravljali vse potrebno za čas "odrešenja". "Odrešenje" pa le ni prišlo, in upajmo, da tudi ne pride. Pač pa pride za nas, gori-

POMAGAJMO REVEŽEM V SLOVENSKI DOMOVINI!

Ali ste že kaj darovali v naš sklad za slovenske begunce ter vdove in sirote padlih vojakov slovenskih? Pošljite takoj, da ne pozabite!

Darove sprejema: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

ške Slovence, po vojski čas resničnega odrešenja.

Z jasnim očesom zremo gorški Slovinci velikim časom nasproti. Gorica se bo preustrojila po vojski po svojem zunanjem licu in po svoji notranji uredbi. Pripravljajmo se na ta veliki dogodek.

KOS ŠRAPNELA V OBLEKI MATERE BOŽJE.

Občina Sovodnje leži ob Soči južno od Gorice. Že od začetka vojske trpi ta občina prav hudo vsled laških granat in šrapnelov. Sovražni izstrelki so porušili skoraj celo občino, in seveda niso prizanesli ne zvoniku ne cerkvi. Dobro slovensko ljudstvo je v trajalo doma dolgo in se ni hotelo odstraniti, dokler ni prišel uradni ukaz, da morajo vsi prebivalci zapustiti svoj dom.

Težkim srcem so se Sovodnjenci ločili od svojih močno poškodovanih in porušeni domov in so se naselili v Mirnu, v Biljah, v Vrtojbi, v St. Petru in po drugih vaseh gorške okolice, tako da so mogli v ponehni urah spet v Sovodnje in so na polju ob luninem svitu obdelavali rodovitno zemljo in spravljali na vohar jesenske poljske pridelke v svoja nova domovanja.

Večina Sovodnjencev je bila še doma, ko je laška težka havbica udarila v zvonik in ga do polovice porušila. Tudi do ko je laška težka krogla udarila na cerkveno streho, ki se je udrila, so bili še doma.

Ker je bilo civilnih žrtv vojske v občini že preveč in ker sovražnik ni nehal streljati v občino, se je vojaška oblast odločila, da v varstvo civilnega prebivalstva se mora občina evakuirati (izprazniti).

Sovodnjenci so se umaknili pa so se, da se nahajajo v porušeni sovodnjski cerkvi še krasen kip Matere božje. Odločili so se, da ta krasen kip Naše Ljube Gospe rešijo za vsako ceno. A kako to storiti, ko je sovražnik kesneje še strašnejše obstreljeval občino in ko ni bil nihče gotov storiti enega koraka proti Sovodnjam, kajti sovražnik je streljal s topovi na vsako osebo, katero je zapazil na cesti. Se nevarneje pa je bilo v Sovodnju samem, kjer so laške krogle iz pušk tam od Soče kakor čebele brenčale okoli glave.

Neki večer — bilo je v novembru — se odloči pogumna žena M. L., da v spremstvu nekaterih mož in žen se poda na smrtno nevarnost v Sovodnje v porušeno cerkev in bo skušala rešiti kip Naše Ljube Gospe. Tema je nastopila, ko je mož v Mirnu napregel par volov in mala četica mož in žena — Sovodnjčanov in Sovodnjek — je bila na poti, da reši iz cerkve krasni kip Matere Božje. Četica je sedela na vozu, molila sv. rožni venec in prosila Boga milosti, da bi srečno izvršila dano obljubo. Voliči so vlekli voz iz Mirna po "Stradaltu" mimo rupenske in pečanske cerkve in dospeli preko železnice do razkopanega in porušenega sovodnjskega pokopališča.

Sovražnik je to noč streljal kakor navadno. Pobožni ljudje pa so se pri vsakem tresku prekrizali in utihnili. Krogle so letele preko njih glav tja proti Peči in Rupi.

Srečno so dospeli v Sovodnje.

Pred porušeno cerkvijo so se ustavili. Zlate vojaške dalmatinske duše so jih sprejele in solze so jim zalile oči, ko so jim verniki povedali, po kaj so prišli v tej grozni in temni noči.

Začelo se je kobčanje in plezanje po razvalinah v cerkvi. Junaška žena M. L. s četico rešiteljev se priplazi do velikega oltarja Matere božje, ki je na čudovit način še ostal pokonci. Veliko steklo, ki je zapiralo sedež Nebeske Kraljice, je razdrobljeno ležalo po tleh, kjer so v razvalinah ležali tudi lestenci, klopi, streha, svečniki, cvetlice, mašna obleka, podobne itd. Vsi skupaj pokleknejo in srčna molitev pred kipom Kraljice nebes in zemlje se je na razvalinah hiše božje glasno razlegala skozi podro streho proti nebu. Dalmatinski vojaki so glasno ihteli ginja.

Žena M. L. stopi nato oprežno na oltar, sname najprej iz Marijinega naročja malega Jezuščka, nato pa oprežno privzdigne kip Marije in ga izroči drugim v naročje. Kako se pa začudijo vsi navzoči, da je bila izbita Mariji raz glavo krona, a glava ni bila nič poškodovana, pa prav nič. Groza pa spreleti vse, ko zapazijo kos italijanskega šrapnela, ki je obitčal pod Marijinim pajčolanom, brez da bi kip Marije bil najmanj poškodovan.

Srečno so spravili iz cerkve kip Matere Božje, ga naložili na voz in tako so se spet vračali proti Mirnu. Predno so pa odšli iz Sovodnje, so se na licu mesta odigravali gniljivi prizori: Vrne vojaške dalmatinske duše so skale po cesti na voz, poljubovale kip Marije, goreče molile in ko se je jel voz s kipom Matere Božje pomikati proti Mirnu, so se vsi Dalmatinci za vozom in tako se je procesija v spremstvu streljanja in grmenja pušk in topov v temni noči počasi vlekla proti Mirnu. Junaška žena M. L. je rekla: "Bil je tako ganljiv prizor, da smo vsi

okoli, in jaz nisem bila še nikoli tako rečna kakor v tej noči, ko smo rešili kip sovodnjske Matere Božje."

Ko je prišla četa rešilcev v Mirno, so kip Matere Božje izročili veleč. g. župniku, ki je potem poskrbel, da je prišel kip na varno.

Vrli Sovodnjenci in Sovodnjke pa imajo danes zavest, da so, postavivši lastne osebe v smrtno nevarnost, rešili iz razvalin svoje domače cerkve kip one Matere Božje, pred katerim so tolikokrat molili in klekali in prosili Njo, kraljico nebes in zemlje milosti. Ona jih ne bo pozabila!

IZ SPOMINOV VOJAŠKEGA DUHOVNIKA.

Gorica, 6. decembra 1915.

Vstal sem, se prekrizal in odšel zopet proti Podgori. Pridem do mosta in hočem iti čez Sočo. Tu pomoli stražnik iz luknje svojo glavo. Pozdravim ga. On mi reče: "Pojdite hitro, kolikor le morete. Sovražnik vsa kila par sekund pošilja semkaj granate." Poslušam, a stražnik zleze v luknjo kot riba. Komaj sem preletel most, ko zaslišim za seboj eksplozijo. Pogledam nazaj in vidim, da je ravno na tistem kraju, kjer sem stal pred pol minute, razpočila granata. Okoli mene je letelo kamenje in zemlja, toda jaz sem se še pravočasno skril za neko deblo. Rešen, sem si mislil, hvala Bogu in sv. Nikolaju, katerega god je ravno danes. Sel sem k vojakom.

"Kako je kaj, bratje?" — "Dobro, hvala Bogu!" V tem času še od nobenege nisem slišal, da je slabo, tudi ne takrat, kadar so bili v največji stiski! — "Bog pomagaj, pa je dobro!" Tudi ako jih vidiš vse blatne, vendar jim igra na licu živahnost in posmeh. Nekdo mi pravi: "Boljše je tako, kakor pa da bi se žalostili, ko vse to nič ne pomaga." Obiskal sem majorja Ivančevića. Danes je njegov god. Izročil mi je 44 K, ki so jih vojaki nabrali, boljše rečeno položili na oltar, katerega so sami zgradili. Major mi pravi: "Uporabite ta denar v kakšen dobrodelen namen!" Ob 8. uri je bila sv. maša in pridiga, nato se je pela cesarska pesem. Niso se glasile orgle, ampak namesto njih — topovi. Ko sem odhajal od majorja, mi je rekel: "Nikar ne pojdite čez most. Se vedno brez prenehanja streljajo!"

Odšel sem na pokopališče padlih junakov, kjer sem našel 10 Bošnjakov. Navadno so vedno tukaj, da kopljejo jame za mrtve. Ko pomolimo, se hočemo vrniti, ali ne morem vsled laškega bombardiranja. Sto korakov pred pokopališčem padajo laške granate. Ko se je malo umirilo, nadaljujem svojo pot in grem skozi Podgoro — na levi in desni same ruševine. Od kosov granat in šrapnelov je cela zemlja kar posejana. Kamor pade velika granata, vse podere, a kamor manja — vidiš na hišah samo luknjo do luknje, kakor rešeto. Granate so padale na moji levi in desni. Prekoraci sem od dežja kalno Sočo in prispel v Gorico, katero Lahi dnevno bombardirajo, tako tudi ravno sedaj, ko to pišem.

Preje nego sem odšel v St. Peter, sem šel k don Gligu, da mu častitam, ker je ravno danes njegov god. Vstopim v sobo, okrašeno s cvetjem, na mizi pa se nahajajo slaščice, likerji in sadje. Vse to so še sinoči pripravile usmiljenke, ko je bil don Niko pri ranjencih. Mislim, se, čemu mu vsaj enkrat na leto ne zasladimo življenja. Navadno mu vedno pravijo: "Pridite oče, prišlo je zopet par težko ranjenih!"

Vrnem se!

Na poti srečam skupino vojakov. Pridružim se jim in se pričnem z njimi pogovarjati. Posebno neki Doljanec je bil zgovoren. "Včeraj so me ujeli Lahi, a glejte, danes sem zopet pri svoji četi." Nato nadaljuje: "Bil sem na straži. Naenkrat vidim pred seboj desetorico Lahov. Pričeli so rezati žice. Zgrabim puško in ustrelim. Eden pade in slišim, kako pravi hrvaško: 'Jo, mati, umrem!' — (To ni prvič, da se sliši iz laškega okopa hrvaško. Mnogo je takih, ki so delali v Dalmaciji in se pričuli jezika.) Prevrnem drugega, tretjega. Naenkrat me nekdo zgrabi od zadaj za vrat. Slišim: 'Butta il fucile!' Obrnem se: Lah! Vzeli so mi puško. Ni bilo drugega, moral sem iti z njimi. Srečam njihovega častnika, lisica, ali tudi jaz nisem tako neumen. K sreči je prišlo bližje nekaj naših vojakov. Pričeli so metati ročne bombe. Ostane 5 do 6 ranjenih, drugi so izgubili glavo. Sedaj pa jaz prevzamem vodstvo. Per degna, per degna! Semkaj — semkaj! Njihov častnik opazi, da jih napadno peljem. Naši so še bolj pričeli streljati. Naenkrat izgine tudi častnik. Ostal sem sam s 15 Lahi. Odpeljati jih hočem k našemu bataljonskemu poveljniku. 'Semkaj, bratje, tukaj je varno!' Plazimo se po zemlji. Ti reveži ne vedo, kam jih peljem. Naenkrat se znajdejo pred našim majorjem Rašico. 'Ponižno javljam, da sem vam pripeljal 15 Lahov!' Lahi so se čudili, ali je bilo že prepozno. Tu so jih razorožili, a jaz sem dobil drugo puško."

Strašen čin blaznosti.

V Spielheimu je žena rudarja Frich-ta v blaznosti umorila vseh svojih pet otrok in sicer je tri zadavila, četrtemu prerežala vrat, petega pa zastrupila z lysoformom. Nato si je skušala sama vrat prerežati, pa so to preprečili.

Strašen čin blaznosti.

V Spielheimu je žena rudarja Frich-ta v blaznosti umorila vseh svojih pet otrok in sicer je tri zadavila, četrtemu prerežala vrat, petega pa zastrupila z lysoformom. Nato si je skušala sama vrat prerežati, pa so to preprečili.

WILLIAM W. SMITH

kandidat za rekorderja v okraju Will. Volilcem v okraju Will:—

Jaz sem kandidat za zopetno nominacijo za urad okrajnega rekorderja na republikanskem tiketu v septemberskih prvotnih volitvah. Moj namen je, če bom nominiran in izvoljen, nadaljevati svoj posel in posvetiti ves svoj čas in sposobnosti. Z dolgoletno skušnjo in veseljem do dela v tem uradu, sem prepričan, da mi bo mogoče, če izvoljen, še boljše in varčnejše upravljati, kakor v preteklem. Priporočam se Vam za glas ob volitvi dne 13. sept. 1916.

Vaš udani

WILLIAM W. SMITH.

Volkovi raztrgali 128 ljudi.

Dunajski list "Zeit" prinaša grozno vest, kako so volkovi napadli v azijski Rusiji večje število ljudi in jih raztrgali. Skupina 130 ljudi je ponoči odpotovala iz sela Obstopov v Taškentu na saneli. Treba je bilo prevoziti 30 vrst. Ko so došli v bližino Taškenta, so se začeli konji plašiti, ljudi pa se je polotil silen strah. Tolpa volkov, katerih je bilo več stotin, je dirjala proti sanem. Ljudje so bili brez orožja ter so drug za drugim postajali žrtve gladnih volkov, tako da se je izmed 130 oseb posrečilo pobegniti samo dvema na saneli.

Prebivalstva na Češkem je po naj-novejšem štetju 6,769,579.

VABILO NA

Veliki piknik

katerega priredi

društvo sv. Petra in Pavla

št. 66. J. S. K. J.

V SISSMER-JEVI HOSTI

na sever od Theiler's Parka,

ob priliki obhajanja svoje 10letnice.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da pridejo na to našo veselico.

Za okrepčilo in prigrizek bo obilno preskrbljeno.

Vstopnina \$1.00 za moške.

Dame prosto.

College of Saint Thomas
UNDER THE CONTROL & DIRECTION OF ARCHBISHOP IRELAND
SAINT PAUL MINNESOTA

A CATHOLIC MILITARY COLLEGE
RANKED AS AN HONOR SCHOOL BY THE WAR DEPARTMENT
Collegiate Commercial Academic Preparatory
Careful Mental, Moral and Religious Training.
Seven Hundred and Fifty Students From
Twenty-Four States Last Year
FOR ILLUSTRATED CATALOGUE ADDRESS
Very Rev. H. Moynihan, D.D. President

Buchanan-Daley Co.

Desplaines and Allen Sts.

JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog

Največja zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 597

Square Deal Vsakemu

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving

Chicago telefon 4313.

Northwestern telefon 428.

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen 1. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Kotjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in nrtvaške vozove in kočije.

Na pozive se poslužuje vsak čas ponoči in podnevu.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglašite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915

Inkorp. v drž. Pa., 3. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.

Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.

Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.

3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.

Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasi: AMERIKANSKI SLOVENEČ, Joliet, Ill.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani (icami) kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem gl. odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljave se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Prerokbe o prihodnosti.

(Spisal Pankracij Gregorc, leta 1913.)

I.

Kdor veruje v vsevednega in vse-
močnega Boga, ne bo tajil ali zani-
mal možnosti, da najvišje bitje lahko
razodene človeku. Svetopisemske
prerokbe so takorekoč oficijelni raz-
loži o prihodnosti, obvezni za vse
vernike. Poleg teh se pa še nahajajo
privatna razodetja, ki najprej veljajo
za osebo, katera jih je prejela. Se le
potem, ko je morebiti sv. Cerkev odo-
bila zasebne nadnaravne informacije,
obijo te vsoljni značaj. Tako so v
četku zgolj privatna razodetja v
ljudu ali o pobožnosti do presv. Srca
čezusovega postala zakladnica vseh
ravovernikov, zveličavna lestvica ce-
za za vernike.

Skrivnostna tema je lastna vsem po-
rov, v katerih človek kaj izve po
sobojnem, nadnaravnem potu. Ker
vsi človeški organi podvrženi pre-
in zmoti, za te se lahko vpraša
na to in na privatna razodetja, ali je
dec prav videl, si dobro zapomnil in
očno povedal ali zapisal svojo vizijo?
Je iz prepisovalec, oziroma prevaja-
re iz tujega jezika pogodil smisel na-
povedbe in z zanesljivo besedo zadel,
ar je videl oko in slišalo uho v nad-
emskem zanosu? Ali je razlagalec
pospeval vse okoliščine in pravilno
izpolnil vse preroke? Velika
naescentalka Katarina Emerich
rekar toži, da je že mnogo pozabila,
o se je prebudila iz zamaknenja; ob-
aluje, da ne more prav izraziti skriv-
otnih prizorov; priznava odkrito, da
e morebiti moti v letnicah, ker so
bile pokazane same latinske števil-
e, in ne arabske.

Vrh tega ne smemo zahtevati, da se
izpolni do pčice z vsemi okolišči-
ami in naenkrat, kar in kakor je bilo
rečeno oblagodarjenim osebam. Sv.
Gospod sam rekel, da je v
razkazanskih prerokbah združeno
narikaj: telesno in duhovno, temno
in resnično, pretilno in tolažilno, da
o tedaj te napovedi mnogomne, več-
obne. Zagrožene kazni se pa dajo
di spremeniti ali vsaj ublažiti z mo-
tvo in pokoro. To zadnje je višji
na nadnaravnega odkritja. Ne
anje, temveč poboljšanje ljudi nagne
ojo usmiljenost k izjavam o prihod-
nosti.

Vkljub vsem nedostatom ne sme-
mo zavreči pa privatnih razodetj. Po
množestvi potih je Bog govoril s
ljudi, ni izbral iz teh potov še zdaj ni za-
bil izbral iz nacrta svojega sve-
tovanja...

Ako ne pripustimo zasebnih razode-
j, tedaj pa moramo imeti njih izusti-
te, za prevarane ljudi, ki so podlegli
čustvenosti, halucinacijam ali drugim
nepravilnostim. Ali pa jih
namo imeti za navihance prve vrste,
so sebe poveljevali in okoliščali,
suge pa slepih in strašili. In vendar
ni sv. Cerkev. Drugače so v svojem
pogledu spričevali resnico, le kadar
bi ki je naj bolj omadeževali z lažjo,
mavščino, potvarjo? To vendar ni
goreč. Pač pa nasprotno: njihovo
nelmo verodostojnost potrjuje dej-
slo, da so se mnoge take napovedbe
izpolnile frapantno.

Cesarju Napoleonu I. so pokazali
prerokovanje o njem, da bo prišel mo-
čnik, ki bo kot ropajoč orel raztri-
l Evropo. Njegodobni papež Pij
IX. nosi z znani Malahijevi prerokbi
papež: Aquila rapax — ropajoč orel,
ki ne v tem pomenu, da bo ta sv.
sain roparski pič, temveč da bo

prerokba kazala na konec Srbije ali
Bulgarije in vsled tega konca na ev-
ropsko vojstvo. Morda pa je izraz, da
izgine kralj s celo svojo deželo, le pre-
tiran, hiperboličen, kakor je istakto
prenapet izraz, da se vojvka razširi čez
vso zemljo. V napetem dušnem stan-
ju so tudi besede obilnejše, presega-
joče.

Za širok okvir svetovnih dogodkov
vsled balkanske vojke se lahko vzame
drugo prerokovanje.

V XVIII. stoletju je namreč živel v
Kelmorajnu takozvani Spielbaehn, ki
je napovedal bodočo usodo mestu sa-
memu, tamošnji opatiji, v kateri je bil
izgojen in sploh vsej Nemčiji. Nje-
gove prerokbe so se dozdaj res izpol-
nile do pčice. Eno, namreč o Napo-
leonu, ki bo imel leva v svojem imenu
in bo šiba božja zlasti za rimsko-nem-
sko cesarstvo, odnosno za deželo, ki
so bile nekaj združene v tem cesar-
stvu, to njegovo prerokbo smo slišali
že zgoraj. V isti, 121 verzov obsega-
joči prerokbi pravi Spielbaehn nadalje,
da bodo ljudje pozabili na Boga, da se
bodo iz prevzetnosti hoteli po pčice
vzdigati v zrak. Takrat bo vstalo
malo ljudstvo in prineslo vojvko v de-
želo. Tisoči se bodo skrili med sed-
mimi gorami, kjer jih bo pustil more-
či meč. "Jaz vidim matere jokati, jaz
čujem plakanje sirot, jaz slišim tožbe
lačnih. Enako vidim zasmeh skrunil-
cev božjih, spoznam pogubo krivover-
cev, ki so si upali nad Boga s pred-
nim pogumom... Peter se bo koneč-
no ogorčil in razsrdil... Čuj, ti dežela
Berg! Vaša vladarska hiša, ki izhaja
iz obmejne grofije, bo iz svoje višine
nagroma padla in bo postala manjša,
kakor obmejna grofija. Verniki kr-
vavijo v tuji deželi. Za to bo pokon-
čana barbarska dežela, ker je dopustila
take-le strahote in ni štivila cerkve
Kristusove in ni rešila njenih služab-
nikov. Z njo (barbarsko deželo) pa-
dejo tudi krivi preroki..."

Bržkone se ta prerokba nanaša na
balkansko vojvko in njene posledice.
Spielbaehn določa čas, češ, ko se bodo
hotel ljudje po pčice vzdigati v zrak,
to je začetek aviatike kot bolj splošne
prikazni človeškega napuha. On iz-
da okoliščino, da bo takrat vstalo ma-
lo ljudstvo in prineslo (povzročilo)
vojvko v deželo (v kneževino Berg).
Ali niso vstali v balkanski vojski prvi
Črnogorci, najmanjši med malimi?!!
Mogoče, da se nanaša napoved o vsta-
ji malega ljudstva na kak drugi narod,
toda po pravici se da obrniti tudi na
Črnogoro, ki je značilno mala.

Spielbaehn riše nasledke te krvave
igre za svojo ožjo domovino, kneže-
vino Berg, kjer se bodo rešili le skriti
za sedmimi gorami in kjer bo takrat
vladajoča dinastija, ki izhaja iz obme-
ne grofije, padla naglo iz svoje višine
ter bo postala manjša, kakor prvotno,
manjša kakor obmejna grofija. Men-
da je tukaj napovedana velika nesreča
pruskemu kralju, ki kot nemški cesar
vlada kneževino Berg. Saj so Hohen-
zollernci postali iz obmejne grofije
Brandenburg tako veliki in mogočni.
Sploh pa tudi drugi vidci in vedeži
prerokujejo pruskemu kralju neko ve-
liko zlo.

Od Spielbaehne omenjena barbarska
država, ki bo tudi pokončana o tej pri-
liki, je menda Turčija.

Erdeljski menih Metodij namreč na-
poveduje tako-le: "Kadar bodo krist-
jani v največji stiski deloma zaradi pre-
pira med vladarji in ljudstvom, delo-
ma zaradi redkih zmag proti Turkom,
tedaj bo nagroma vstal kralj kristja-
nov in Rimljanov ter bo Turke pre-
magal in jih sebi podvrget, naložec jim
sedemkrat hujši jarem..."

Kaj ko bi bil Metodij mislil na ru-
munskega, torej latinskega kralja (ker
je Erdeljsko blizu Rumunije), ki se
bo vzdignil proti Turkom? Rumunija
je križišče trozveze in troskupine. Ali
ne bi kazalo, da bi Rumunci zavzeli
Carigrad in zaledje, da se odškodujejo
za Dobružo? To bi menda bilo po
volji troskupini in trozevi, ki ne pu-
stita Bolgarom turške prestolice. Ru-
munci bi bil imanj nevarni... Saj ima
sedanji čas od Metodija napovedane
lastnosti: 1. prepir med vladarji in
ljudstvom (vladarji za mir, ljudstvo
za drugo vojvko med zavezniki, demi-
sija ministrskih predsednikov na Bal-
kanu), 2. redke (sijajne) zmage nad
Turki v balkanski vojski so pripravile
kristjane v izredno stisko.

Če je ta razlaga Metodijeve prerok-
be pravilna, tedaj bodo diplomati lah-
ko razvozljali — balkanski voz.

Ze ti odlomki nam odpirajo velikan-
sko perspektivo. Še več bomo videli,
ko bomo zbrali nekatere prerokbe o
najvažnejših državah, oziroma narodih
v Evropi. Veliko oblakov — redke
mavrice. Na razvalinah nove mejnike.
(Daj prih.)

SREČANJE Z LAŠKIM LETALOM.

Mlad stotnik nas je povedel na grič
z lepim razgledom. Zdaleč je odme-
valo grmenje topov, vohbe pa se nam
je zdelo, da smo daleč od bojne črte.
Stotnik nam je hotel imenovati odda-
ljene vrhove, a se je zagledal v daljavo
in rekel: "Letalec — avstrijski!"

Kakor smo se prepričali pozneje, je
po različnem ustroju letal laške prav
lahko razločiti od naših. Predvsem so
mnogo večja, a zadnji del njihov se na
videz ne drži sprednjega.

Komaj je pokazal letalec proti
laški plati, smo zapazili majhnih belih
oblačkov, ki so izginili brž.

"Tam mora biti Italijan!" je rekel
stotnik, in res se je skoro potem poka-
zal laški letalec, krog njega polno o-
blakov. Videti je bilo, da so ga naši

obstreljevali hudo, a bližal se je ne-
prestano. Kmalu so se razločile bar-
ve in ropot motorja. Tedaj je dejal
nekdo: "Naš se vrača!" In res smo
ugledali takoj potem naše letalo, ki
je letelo naravnost proti sovražnemu.
Čulo se je regljanje strelnega stroja iz
višine; kdo je streljal, nismo razločili.
Videli pa smo, da je Italijan zavil pro-
ti severu in zletel višje, naš se je zaka-
dil za njim.

Mi vsi smo bili veseli, zdelo se nam
je, kakor bi bili mi priborili zmago.
Stotnik nam je jel pojasnjevati okoli-
ce. Zdajci smo začuli zopet brnenje
in ko smo pogledali kvišku, smo videli
Italijana med šrapnelnimi oblaki vo-
zečega naravnost proti nam.

"Gospodje," je dejal stotnik, "Lah je
nemara zapazil našo skupino in nam
hoče poslati bomba. Kritja tu ni. Le
čisto mirni obstojimo tu, tako nas vidi
najmanj."

Ostali smo na mestu kot ukovani in
ga pričakovali. Vedno glasneje je pri-
hajalo godrnjanje, baš je bilo nad na-
mi. Čenil sem višino na 1800 metrov.
Hipoma se je zablisnilo.

"Sedaj pride bombon!" je rekel sto-
tnik, zažvižgalo je, žvižgalo vedno gla-
sneje, zdajci počilo močno — okrog
100 korakov od nas se je dvignil črn
steber dima in zemlje. Nato zopet
žvižganje, mnogo slabotnejše, potem
iznova črn steber — a že najmanj dva
kilometra daleč od nas.

Radovednosti nismo mogli zadrž-
vati več in stekli smo na kraj eksplo-
zije. Našli smo poldrugi meter glo-
boko jamo in okoli nje otrok, ki so
iskali drobcev. Eden mi je dal vroč
kosec litega železa. Stotnik je po nje-
govih obliki določil težo bombe; bila je
25 kilogramska, take Italijani radi me-
čejo na stavbe, pa tudi na krдела in
tren.

Vsak dan, če je vreme količkaj u-
godno, prihajajo za našo fronto, da
bi ogledali gibanje krdel ali napadali
vojaške stvari. Teh niso poškovali
dosti, pač pa pobili več kmetskih ljudi
iz okolice. Žena s štirimi otroci, ki
se je bila skrila v klet, je bila ubita,
ker je bomba prevrtila slabotno hiši-

co. Sicer imajo ljudje tu čudno vero.
Ako čujejo bombo in so blizu vode,
skočijo brž vanjo, meneč, da se bomba
ne razpoči v vodi. Sicer imajo slučaj-
prav, ker res v vodo ni padla še no-
bena.

Prepirali smo se, ko je izginil leta-
lec, ali so bombe veljale nam, ali tren-
u, ki je slučajno vozil po nekaj sto
korakov oddaljeni cesti. Naposled smo
bili mnenja, da najbrž trenu. A skoro
smo se menili drugače. Letalo se je
vrnilo in zopet naravnost proti nam,
vedno v krogu šrapnelskih oblakov.
Dva, trikrat nas je obkrožil ravno
nad glavami, zablisnilo se je v višini in
zažvižgalo po zraku. Mirno in udani
smo čakali, kaj bo. Zopet smo videli
steber zemlje in dima, čisto blizu, ko-
maj osemdeset korakov proč. Ko smo
tekli na mesto, so nam prišli naproti
jokajoči otroci, goneči pred seboj zbe-
gano kravico. Razpočila se je bila
prav tik ob njimi. Ranila k sreči ni
nikogar, a zbegala jih je dodobra.

Topot je bomba gotovo veljala nam,
zakaj daleč naokolo na cesti ni bilo
žive duše. Ko je letel preko nas na-
zaj, nam ni privoščil nobene bombe
več, česar seveda ni bilo žal nikomur,
ker priznati moram, da se vsaj meni ni
zdelo kar nič prijazno, ko sem čul nad
seboj bombino žvižganje. Še svoj živ-
dan se nisem nikoli prej tako popolno
zavedal onemoglosti, kot v onem
hipu. — ("Slovenc")

OB MRTVEM PRIJATELJU.

Vsled hudega ognja umaknil sem se
tudi jaz za neki parobek in vrgel na
trebuh. Bila je vražja godba. Zračni
pritisk eksplozivnih granat me je vz-
digoval od tal — toda sovražnik je
moral odjenjati.

Prišlo je povelje nazaj in to proti —
noči — torej v temi.

Grem mimo nemih trupel — videl
odtrgane roke, tam zopet pol glave —
naših junakov. Že hočem ven iz smr-
nega polja. O joj! Med dvemi trupli
zagledam mi dobro znani telefonski
aparati (v rumenem zabojčku). Huda
slutnja me je obšla. Poklekнем in

obrnem prvo truplo — neznan obraz
— pogledam drugo po strani ležeče.
Moj Bog, kri mi zastane po žilah. Bil
si Ti. Mesečina Ti je obevala blede
obraz. — Ganljiv prizor. Poiščem
brzo obezila in rano. Kos sovražne
granate Ti je vsekale v prvi veliko od-
prtino. Izkrvavelo je Tvoje ženo in
rodno grudo ljubeče srce. Ni bilo po-
treba več pomoči. Oddaljil sem se,
dočim mi je srce žalostno pokalo. Ni-
sem zamogel Ti v trenutku pogreba
izkazati zadnje časti kot junaku.

Hočem Te pa maščevati, v to naj
mi Bog pomaga. Spomin nate pa me
spremlja pred vsako bitko. Tvoj duh
živi nad zvezdami, v svetni zgodovini
pa ostaneš kot junak svetovne borbe.

Tvoji rodbini sem pisal le žalostno
vest, da si težko ranjen in ujet. Ni-
sem bil v stanu poročati žalostno res-
nico ženi in otrokom, ki si jih tako
ljubil in oni Tebe. — Jaz torej naj bi
bil prvi smrtni sel — ne. — Čez kakih
štirinajst dni pa sem s tresočo roko
podpisal kot svedok Tvoje smrti v
bataljonski pisarni listino za Tvojo
pristožno politično oblast. Zdela se
mi je kot bi bil podpisal svojo smrtno
obsodbo — konec tragedije!

Dobra slast

je odvisna večinoma od dobrega že-
lodca in dober želodec je odvisen od
rednega delovanja celega prebavnega
ustroja. Čitajte kako Severov Živ-
ljenski balzam (Severa's Balsam of
Life) učinkuje v slučajih želodčnih ne-
prilik: "Trpel sem celih dve leti ter
sem sedaj na potu k zdravju. Sedaj
imam dobro slast ter zopet lahko de-
lam ter se dobro počutim in vse to je
storil za me Severov Življenski Bal-
zam. Priporočam ga vsem, ki so sla-
botni." — Andrej Koren, Logansport,
Pa. — Severov Življenski balzam je
izborni pripravek za zdravljenje ne-
prebave, slabe prebave, otrplih jeter,
in raznih njim podobnih nepravil-
kor nečistega jezika, zgube slasti, sploš-
ne slabosti, bledesti in slabega že-
lodca. Cena 75 centov v vseh lekar-
nah ali od nas. W. F. Severa Co.,
Cedar Rapids, Iowa.—Adv.-Tue.-Aug.

To je paket,
kjer so
cigarete,

katere kadilcem
store, česar se niso
storile nobene ciga-
rete dozdam—zadovo-
ljuje — vendar nežne.

Chesterfield

Cigarete

•NI ČUDO, DA ZADOVOLJIJO,
(—dasi NEŽNE)

Pristni turški duhan je v Chesterfield
cigaretah, ki to stori. V svetovno-
znanih Chesterfield blend se nahaja
najboljši turški tobak: — CAVALLA
daje moje, XANTHI za dišavo,
SMYRNA za sladkost in SAMSOUN
za bogastvo.

20 za 10c.

ZADOVOLJIJO!
dasi so nežne!

Malo življenje.

POVEST. ✻ ✻ SPISAL DR. FR. DETELA.

I.

Blizu štajerske meje leži v zelenem zatišju vas Dolina. Malo ravnino, tu in tam vzhodeno po hribih in gričih, obdaja z gostim drevjem obraslo gorovje, ki se le eni strani nekoliko znižuje. Črez to sedlo drži glavna cesta dolinska, ki veže skriti kraj z drugim svetom. Kako po pravici nosi vas svoje ime, se vidi iz te lege, in če pogledaš z gore sv. Florijana, ki se dviga najvišje nad Dolino, vidiš pod seboj majhen kotel, ki ima dno nekoliko pokvečeno in ki mu manjka nekaj obroba. V znožju Sv. Florijana izvira potok Dolinski, ki se zvedavo vije po dolini, kakor bi nerada zapuščala svoj rojstni kraj, naposled pa izgine v soteski in kaže ljudem, kod se tudi pride do velike ceste, če se baš komu ne mudi. Tu in tam stoji na kakem griču bela cerkva, okrog in okrog pa je raztresenih mnogo vasi, sestoječih iz treh, štirih, časih tudi ene same hiše. Vljudni prebivalci se štejejo zdaj med Gorenjce, zdaj med Dolence, kakor nanese družina. Za to, kar se godi za gorami, se ne menijo dosti, in marsikaka novica potrebuje četrta leta, da doseže to dolino; zakaj, da bi ljudje verjeli besedam stare Mete, ki vozi vsako sredo samotež v Ljubljano, tega ni misliti. "Ženska je stara," pravijo, "rada govori in pripoveduje več, kot je res". Tudi birci, ki oklicuje ob nedeljah pred cerkvijo, himn pove razen davkov malo novega. Edina priloženost ogledati si nekoliko sveta se ponudi Dolincu, kadar je kje kak semenj, da žene živino na prodaj. Kadar se vrne domov, pa pravi: "Lepo je v onih krajih, lepo; pri nas je pa še lepše". Ker Dolinci niso zapravljeni in radi delajo, se jim ne godi slabo, in lahko in dobro kupujejo od njih kupci, ki jih obiskujejo na jesen in po zimi. Dolinski župniki nečakajo sivo starost, zakaj, zdrav je zrak, in dolinske duše pasti je prava igra. Če zaide katerikoli kakšen kozel v škodo, ga poboljša par besedi.

Das ije Dolina — v ožjem smislu besede — glavna vas vse doline, vendar ne šteje mnogo števil. Hiše so s častnimi izjemami neznatne. Sredi vasi stoji cerkev sv. Jurija, Dolincem priljubljenega patrona; na eni strani cerkve ima župnik svoje stanovanje, staro nerodno stavbo z debelim zidovjem in majhnimi okni, na drugi pa je šola, kjer se s šibo bistri um vaški mladini. Pred cerkvijo pa se košati mogočen kostanj in zbira vsako nedeljo pred službo božjo in po njej v svojo senco moše in fante, da se kaj pogovore in pokratkočasi. Druge hiše stoji, kakor bi jih bil nanesel veter: ta tu, ona tam, ne dve na eno stran obrnjeni, okrog cerkve in ob cesti, ki drži po mnogih klanecih in ovinkih zdaj navkreber, zdaj navzdol, črez hrib do okrajnega obzolja dolinskega, na drugo plat pa ob potoku skoz sotesko do velike ceste.

Dolinci so sicer tihi ljudje; a kadar mislijo, da ima kaj vzroka za to, začnejo tem bolj. In teh misli so bili menda ta dan, ko se začelja naša povest.

Bilo je meseca avgusta leta 1857., ko je stari Primož, ki ima majhno hišo pod cerkvijo, omočil svojo hčer Franci na dom. Vsa vas je bila pokoncu. Iz Primoževe hiše se je razlegala glasna harmonika, sladko veselje vaških ušesom, ki so s tako malim zadovoljstvom. Okrog olepane hiše je ogledala mladina, ki je bila se premislila za plešiče, in množila po svoji moči svatovski hrup. Zdjapazdaj se je prikazalo na pragu kako nališpano dekle ali kak praznično oblečen možki, ki je zakukal po vasi doli v dokaz, da se mu dobro godi.

Bogatin nima po navadi pol toliko svatov, kadar se ženi, kakor reven kmet; bodisi, da ima ta res več prijateljev nego oni, ali pa da se bolj boji katerega razžaliti s tem, da ga ne bi vabili; ali pa hoče nemara vsaj enkrat pozabiti svoje reve in se prav oblastno veseliti. Nekaj mu gre seveda tudi za čast, ravnotako kakor ubogi vdovi, ki potrosi svoje zadnje krajcarje, da pogosti pogrebce, ki so ji odnesli ljubega moža.

Pri Primožu je bila vsa hiša polna. Za dolgo mizo so sedeli svatje, v sredi med njimi starejšina in zraven njega priletni župnik Ana, Primoževa žena, je skrbela, da duhovni gospod ni trpel lakote.

"Oh, gospod župnik, še to, pa še to," je govorila in polnila venomer gospodu kupico in krožnik.

Teško se je branil gospod silnim prošnjam. Od druge strani pa mu je pripovedoval starejšina počasi in dostojno, da pojde dež, ker se drži vreme tako kisló, da pa ne bo nič odveč, ker je zemlja suha, in kako dobro znamenje je to, če dežuje na ženitvanski dan.

Ženin France je govoril zdaj s tem možem, zdaj z onim, zakaj kot nov gospodar je stopil v eno vrsto z njimi. "Nevesta je pa v izbiči z družinami," je dejala mati, kadar so povpraševali po njej.

"Malo se mora pokajati, ker je že taka navada," je menil Rožanec, posestnik iz bližnje vasi Gorice. "Saj se je še Mina jokala, ki je dobila mene."

"Jaz sem že vedela, zakaj," se hitro

oglasila ženica od one strani; "Franci pa ni treba."

"Ali ste iztekli, oče Rožanec?" se smeje župnik.

Najveselejši izmed vseh pa je stari Premec, ženinov oče in sosed Rožanec. Po sredi sobe se vrti, in klobuk, ves pokrit s pisanim papirjem, s šopki in traki, mu visi po strani, kakor bi se smejal belim lasem, kako pridejo v njegovo družbo.

"Primojdunaj!" vpije sivi mož in ploska z rokama. "Ana, midva greva polko plesat, naj že bo, kar hoče."

"Za stare ljudi, ki se opotekajo," opominja žena, "je tu premalo prostora."

"Malo prostora imaš res, Primož, primojdunaj, malo! Kadar bo zopet kakšna res, ga prinesem s seboj od doma, ker prostora imam jaz dosti. Toda, Ana, kar pojdi! Smrt se te bo zbala, če vidi, da plešeš. Hoj! po koncu, primojdunaj!"

"Pojdi s kakšno mlajšo, mene pa pusti!" se brani Ana, in pristavi polglasno: "Kaj pa preklinjaš tako vprico gospoda župnika?"

"Ha, kaj, primojdunaj, Ana!" odvrča Premec. "Ali misliš, da je to greh? — Gospod župnik!" odgovarja duhovnega gospoda, "Vi imate zapisane vse grehe, velike in male: ali je 'primojdunaj' greh? Kaj?"

"Posebno lepo ni," se smeje župnik, "beseda odveč!"

"Kar nič odveč!" ugovarja mož. "Dobro delo! Le poslušajte! Če bi jaz rekel: pri moji duši, kar me pa Bog varuj in sveti Florijan, to bi bil greh! Kar je greh, to je greh, to je kakor amen, in temu se ne ustavljam nič. A jaz ne pravim tako; jaz zavpim: primojdunaj — hudoba me že slisi. Alo! pa pero v kremplje in piše: 'Stari Premec se pridruša'. Jaz pa pravim: du-naj! Tristo medvedov, zdaj je treba pa brisati! Tako zvijem hudoba, da se jezi, in hudiča jeziti je ravno tako dobro delo, mislim, kakor če bi svetnik častil, primojdunaj! He, Ana pojdi plesati!"

In z urnimi nogami stopa starec v stransko sobo, kjer plešejo mlajši svatje. V kotu na klopi sedi Premčev Miha, ženinov brat, in neutrudno vleče harmoniko. Kupico vina, ki jo ima zraven sebe, mu polnijo pridno svatje, on kima z razmršeno glavo in potrka z noge h godbi. Kadar se naveličajo plesalci, ali pa kadar mu pride žej na misel, pa preneha, ter pove kakšno veseló, da se mu smejejo, in ponorčuje se zdaj s tem, zdaj z onim. On pozna vse ljudi, ki prebivajo po dolini okrog, in povsod ga imajo radi, in ne more se naslušati mladina njegovih šal. Sicer pa dolgi Miha s svojim razpraskanim obrazom ni posebno mikavna osebnost.

"Hoj, Miha, kaj počivaš!" zavpije Premec med vrati. "Nategni svojo 'nahuho' in zagodi polko stare sorte!"

In starec vrti v eni roci klobuk, z drugo pa pelje staro Ano na ples in zbudi glasen smeh med svati.

Zdaj se odpro duri, in noter stopi mladenc visoke postave. Vseh oči se upro v čudnega nepovabljenega svata. Bled, upadel je obraz, nemirno begajo svetle oči, in črne kodrate lase pokriva oguljena vojaška kapica. Slaba, raztrgana obleka se vidi še revnejša med prazničnimi svatovskimi oblačili.

Molče sede tujec za malo mizo pri durih in reče napol proseče, napol ošerno: "Jesti mi dajte!"

"Sveti križ božji, Juri!" vzklikne pri teh besedah mati Ana; kolena se ji pošebe, in sedese se na pragu. Premec jo spravlja po koncu, svatje pa še usujejo okrog tujca. Mati je prva spoznala svojega sina, in ko se zdrami iz strahu in veselja, hiti k njemu in ga objema s solznimi očmi. "O Jurče, Jurče, kako si reven, kako si shuššan!" tarna ženica in donaša jedil in pijače.

"Odkod prihajaš? Ali ostaneš doma?" ga izprašujejo križem vsi.

Stari Primož pa prime sina za roko in reče: "Ali so te izpustili?"

"Ne!" odgovori mu oni nejevoljno. "Kako pa? Pa vendar nisi ušel?" govori skrbljivo oče, nesrečo slutec.

"E, kaj!" vpije Premec. "Prav je, da si prišel! Nič se ne boj! Ti si fant, primojdunaj! Kaj bi prodajal svojo kožo za tuje ljudi. Na, pij!"

A komaj je Juri, od vseh strani izpraševan, ponjil kosček kruha, stopita v sobo dva žandarja. Na patrli sta slišala godbo in ukanje v Primoževi hiši in prišla pogledat, če je vse v redu. Kakor obstane pes, kadar zavije okrog ogle in zadene na mačka, tako je ostrmel žandar, ko je zagledal Jurija. A le en trenutek sta se ujela pogleda; Juri skoči pokoncu, kakor bi ga pičil gad, pretrga krog svatov, ki ga je obdal, in dere skoz drugo sobo in kuhinjo na dvorišče.

"Stoj! Držite ga!" kriči žandar, zgrabi puško in steže za ubežnikom, bodisi, da je že iskal po ukazujajoč, bodisi, da je Jurija beg izdal.

Ko vidi drugi žandar, kaj se godi, se obrne urno in hiti pred vrata na dvorišče, da bi Jurija prestregel; a kakor blisk šine ta mimo njega, ga suna na stran in izgine v hlevu, preganjata pa za njim. — Začuden so se spogledali svatje pri tem dogodku; zdaj šele ji mje bilo jasno, kaj vse to

pomeni, in obče veselje se je umeknilo hipoma veliki žalosti. Oče Primož vzdihuje, mati pa in nevesta, ki je hitro vse zvedela in pritekla, jokata na ves glas. Žene in dekleta ji skušajo tolažiti, a vsem je tako tesno pri srcu, da ne morejo najti prave besede.

Mnogo je prestopkov, katere sodi prosto ljudstvo vse drugače nego sodnik, ki se drži zakona. Naj nastane kakšen poboj, in naj se zgodi nesreča, da koga ubijejo, ljudje bodo milovali ubijalca skoro ravnokako kakor ubitega. Oba sta nesrečna, pravijo; a kazen, ki zadene onega, se jim zdi vselej preostara. Vprašaj pa kmeta, zakaj je toliko tatvine na svetu, rekel ti bo:

"Zato, ker tako lepo ravnajo s tatmi; pozimi jih rede, poleti pa izpuščajo, da hodijo krast. Obesti tata, pa ne bo več kradel." In ne morejo se prečuditi ljudje, zakaj je prepovedano na mestu ubiti požigalca, če ga zasačijo.

V Primoževi hiši pač nikomur ni prišlo na misel, da bi pomagal zakonu, katerega zastopata žandarja; marsikomu pa se je zbudila tiha želja, da bi vendar Juri ušel.

"Predra reč!" se je hudoval Rožanec, "človek se nikjer ne more veseliti; za vsakim ogrom tiči birci, da zasledijo poštene ljudi kakor lovski pes. Zakaj smo ju pustili noter! Mi ne potrebujemo žandarjev med seboj."

"Bodi tiho!" mu prigovarja žena Mina. "Naj te kdo slisi!"

"Prav imaš, sosed Rožanec," vpije Premec, "primojdunaj! Po meni vse zagameži, kadar vidim žandarja. Našega Jurčka pa ne bodo vzel, primojdunaj, da ne! Se bodeva hodila po gozdih, pa ribe lovila in rake, pa žabe tudi. Nimajo te še!"

Pri tej priči pripeljeta žandarja Jurija vklejenega v sobo. Iznova začne ženske jokati; župnik pa stopi k ujetniku in ga opominja, naj krščansko prenaša svojo pokoro, da bo zopet srečen in zdrav videl svoje roditelje in svoj dom.

"Jesti mi dajte!" prosi ujetnik, in prošnji župnikovi nstreže žandar in razklene zvezani roki.

V hlevu sta bila ujela Jurija. K nesreči ni bila pristavljena lestva na svili; hitro skoči Juri na žleb, od žleba na gare in zgrabi z rokami rob line, ki drži na hlev, in se skuša gori zavihet; a kar se mu je prej tolikrat posrečilo, mu je zdaj nemogoče; zamaš se trudi, moči mu odpovedo, pred očmi se mu stemni in doli pada na tla, žandarja pa nanj in zvezeta ga brez upora.

Zdaj pa mu streže mati, žalostna tako, da jo mora tolažiti sin. Ženin in nevesta sedita nena poleg njega. Premec pa se je obrnil na žandarja, ki sta mu oba znana, in se razgovarja z njima in jima ponuja pijače.

Miha, ki je bil od druge strani prisedel k Juriju, mu govori tolažilne besede. "Nič ne maraj!" mu pravi. "Če te malo pretepo, to pa nič! Jaz jih prenesem doma za prazen nič toliko, da bi bil že lahko svetnik, če bi jih dobro obrnil. Pogled moja usta; danes teden so mi izbili dva zoba, kar zastoj. Pri Mrčunu smo pili. Tomažetova dva sta pa na pragu stala in se pogovarjala. Jaz ju primem za lase — tako le — enega s to roko, drugega pa s to, in potrkam dvakrat z glavama vkup, vtretje sta se pa trda naredila; jaz izpustim, in odletela sta vsak na eno stran, kakor snop s polnega voza. Potlej sta pa segla po meni; vidiš, zavolj take neumnosti!"

"Pusti me, Miha," mu reče Juri nejevoljen in ga odrine. Miha pa se pridruži Rožancu, ki se je tiho pomenkoval z njegovim očetom; harmonika je bila pač obmolknila.

"Zdaj gremo," reče žandar in vklene Jurija; enkrat se ta še ozre na svoje drage, in tiho ga odpeljeta stražnika, ki jima je tudi težko delo jokanje.

Povedali smo, kako primerno ime ima Dolina, ki leži v dolini, zaprti od vseh strani. Stari ljudje trde, da je ves dol pokrivalo svoje dni jezero, in na Rebrsi so našli baje železen v skalo vdelan obod, kamor so gotovo v starih časih privezavali čolne in ladje, in če slišijo — po navadi stari može in žene — pod goro sv. Florijana nekaj bobneti, kaj more to pač biti, če ne voda, katere je ves hrib poln in ki čaka le duška, da se razlije po nižini? Cesta, ki drži črez hrib, se vije kakor bela kača semtertja, gori in doli, in vaški geometri vedo dobro, da je prema črta črez sedlo ravno petkrat krajša nego okrajna pot; in ker Dolinci niso posebni prijatelji dolgih potov, so shodili črez hrib mnogo stranskih steza, ki se več ali manj ujemajo s premo črto in tuintam križajo cesto. Peš ljudi vidiš malo hoditi po cesti, razen če je deževno in blatno; le kak popotnik, ki teh bližnjic ne pozna, mora poslušati, kako ga pomilujejo vaščani, da je storil toliko nepotrebnega pota. Pol ure od vasi se izgublja cesta v lesu, in klanec se prične. Od kraja pokriva borovec, više gori bukev večji del gore, semtertja pretrga kača golina gosti gozd. Na kakšno golino naletiš, če greš kake četrte ure po gozdu. Reven izpašnik je obrastel z robidami in malinjem, na koncu goline pa stoji na pol skrito malo znamenje, ob katerem pelje dolinska bližnjica črez okrajno cesto. To je Podrito znamenje, zidan spomenik, ki leže na kup od starosti in ker nihče ne skrbi zanj. Slika Kristovega trpljenja se komaj še razločuje. Kar je pa ostalega zidovja, je vse počekano in popisano, zakaj mladina, ki tod hodi in pase, se proslavlja tukaj in rše brez usmiljenja z barbarsko roko svoja bodja imena na zid. Kdo bi se ne spominjal znanega začeta perzijskih spomenikov: "Tako

govori kralj Darjavuš," ko bere na znamenju: "To pišem jaz, Jaka Robovec; to pa Jože." A noben Jaka in noben Jože ne bi šel ponoči mimo znamenja, zakaj, tu straši. Pred štiridesetimi leti se je tam ubil, ali kakor pravijo drugi, so tam ubili graščinskega gospoda iz Prapreč, in od tedaj se ljudje ponoči radi ogibljejo tega kraja. Globoke jame okrog zidovja pričajo, da so iskali lahkoverni ljudje tudi že zakladov tod. Kdo pa je postavil znamenje in zakaj, to se ne ve; zakaj, da bi bil kdo pokopan pri spomeniku ne smemo še sklepati iz napisu: "Tukaj počiva Janez Kos, kadar nese v malin."

Precej pozno je že bilo, ko sta odgnala žandarja svojega ujetnika; dež je začel gosteje padati, in tema se je bila storila. Trdo za Jurijem korakata stražnika, puško z bajonetom na rami, roko na jermenu. Komaj se čuje stopinja v dežju, in medlo se svetila šlema. Ponoči se zdi vsaka pot daljša, bodisi, da se počasneje hodi v temi, ali da smo manj razmišljeni, ker ne zadeva toliko vtiskov ušes in oči. Mlajšemu žandarju se je zdelo, da se pot vleče.

"Dolga bo," pravi tovarišu, ki prideta pod klanec.

"Dolga," odgovori oni; a videlo se mu je, da se mu ne ljubi govoriti, in molčala sta oba. Hoditi sta morala pač po cesti, prvič zavolj slabega vremena in potem, tema je tema in zapelje tudi izkušnega potnika. — Teško je dalje časa zvesto paziti na eno in isto reč, če se nam vsiljuje misel, da je pozornost nepotrebna.

(Dalje prih.)

POTREBUJEMO DEKLE ZA HIŠNO delo — vprašajte na 1208 Cass St., Joliet, ali N. W. Phone 460.

POTREBUJEMO NATAKARJA (bartender). Nemanich Bar, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NA PRODAJ PEČ ZA HARD COAL Heater, eno leto rabljena, proda se po ceni. Več pove Amer. Slovenec, Joliet, Ill. 714

Rojaki in rojakinje širom Amerike! Pristopajte k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (The Holy Family Society) Štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod." "Vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1916.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

Nicholas J. Vranichar, John N. Pasdertz, Joseph Težak.

To društvo sprejema rojake in rojakinje iz vseh krajev od 16. do 55. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri podpisnem. Če mu ni mogoče osebno priti, naj mi piše za podrobnosti in navodila in pošlje \$1 (en dolar), ta vsota se potem vračuna za pristopnino, da mu pošljem zdravniški list, pravila in drugo. Če ni kandidat sprejet, razun lastne krivde, mu vrnem vplačani denar.

Pisma naslovite na:

JOS. KLEPEC, JOLIET, ILL.

WM. D. HALL

REPUBLICANSKI KANDIDAT ZA AUDITORJA.

Wm. D. Hall, kandidat za auditorja v Will County, je dobroznan mnogim v tem okraju. Stanuje v Jolietu 22 let. Predno je prišel sem, je bil uslužben pri nekem podjetjem kot plačilni uradnik. Nad 30 let se bavi z uradovanjem raznih stvari, zato je izvrsten pregledovalec, in kot tak dober in sposoben za ta urad. Ko je bil Barr župan, je Mr. Hall bil pomožni mestni klerk. Uredil je prvi sistem v tem uradu in je bil delaven ter prijazen proti vsem. Mr. Hall je bil kasneje izvoljen za občinskega klerka dvakratno in je, s mnogoletno skušnjo, uredil tudi ta urad. On je kandidat za auditorja na republikanskem tiku z zaupanjem, da je sposoben, poznan in ima voljo upravljati urad, če izvoljen v najboljšo korist okraja.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjec, zaboj (12 steklenic) za	\$12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	\$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	\$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	\$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	\$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za	\$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	\$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	\$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	\$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras, Ch. Phone 376 N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Naznani lo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatsko mu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

ново mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in svehega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam. Moje blago bo najboljšje, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljšo so po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljša sveža in prajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati naša našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 11

Luka Pleš

HRVATSKO-SLOVENSKA GOSTILNA

kjer točim najokusnejše pivo, fina mača in importirana žganja in ter prodajem dišeče smodke.

Se vsem priporočam v obilen obisk

1014 North Chicago St., Joliet, Ill.

Naročite zaboj steklenic

novoga piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405,

S. Bluff St., Joliet, Ill.